

som ere administrative, til dømmende, er Noget, som denne Paragraph aldeles ikke har havt til Hensigt og ikke kunde have til Hensigt; det at forvandle dømmende Handlinger til administrative, er netop det Mødsatte af, hvad denne Paragraph har villet, det er netop at tage den Garantibort, som ligger i Domstolenes selvstændige Stilling. Ligesom derfor enhver oprigtig Ven af Grundloven maa stemme imod Mindretallets Forslag, fordi det indeholder en Fordreielse af Grundlovens § 76, en Paragraph, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) ogsaa var imod paa den grundlovgivende Rigsdag, og hvis Betydning jeg ikke undrer mig over, at han ønsker forandret, saaledes er det aldeles vist, at dersom virkelig det foreliggende Lovudkast gik ud paa at gjøre Stiftesforretningerne til administrative Forretninger og undergive dem alle de Regler, som gjælde for administrative Handlinger, saa maatte enhver oprigtig Ven af Grundloven af denne Grund paa det Bestemteste stemme derimod. Hvad vilde Følgen blive, naar alle disse Handlinger bleve administrative, naar Tanken virkelig opfattes nogenlunde fornuftigt, sammenhængende og rigtigt og ikke paa den aldeles confuse Maade, som skeet er i Mindretallets Forslag? Conseqventsen deraf vilde blive, at saadanne Handlinger ikke kunde underkastes nogen yderligere Paakjendelse ved Domstolene, og disse Handlinger, som ere nogle af de meest indgribende i Borgernes økonomiske Forhold, vilde saaledes være aldeles unddragne fra Domstolene. Spørger man nu: Gaaer da dette Forslag ud derpaa? saa maa jeg rigtignok svare Nei; men hvorfor? Fordi det ikke i fjerneste Maade indeholder det, som det efter Programmet skulde indeholde, nemlig en Adskillelse af Retspleien og Forvaltningen. Naar man seer paa Mindretallets Forslag, er der saa en eneste Bestemmelse deri, som siger, hvilke af Stifteshandlingerne der ere administrative og hvilke judicielle; er der allermindste Spør deraf? Nei. Hvad har man gjort? Man har henlagt Behandlingen af Boerne til to Personer — der er ikke sagt noget Videre om dem end blot, at de ikke behøve at have de fornødne Qualificationer til at være Overretsdommere. Men den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den

Valgkreds (Tscherning) antydede forleden Dag, at det helst skulde være saadanne Personer, som ikke være latinske Jurister. Disse to Personer skulde saa behandle Boerne og tage Beslutning om, hvad der skulde skee; men hvis dette nu var en virkelig administrativ Behandling, hvad vilde saa Følgen deraf blive? Naturligviis, at deres Beslutninger paa ingen Maade kunde bringes for Domstolene, thi ifølge Grundlovens § 77 have Domstolene kun at paakjende det Spørgsmaal med Hensyn til Øvrigheds handlinger, om Øvrigheds magten derved har overstredet de Grændser, der ere satte for den; men det er jo klart, at netop naar disse Handlinger ere henlagte til Administrationen, saa ere de indenfor Øvrigheds magtens Omraade. Men hvad er det nu, Mindretallets Forslag fastsætter i Tilfælde af, at den Paagjældende er utilfreds med Beslutningen? Ja, det skal nu være en høist gemtylig Stiftesbehandling, man skal nemlig først spørge Stiftescommissairen, om han ikke vil gjøre det om igjen, og naar han saa siger: Nei, det kan han virkelig ikke, saa skal Beslutningen inden 6 Uger efter dens Af sigelse bringes ind for Hof- og Stadsretten, med andre Ord, man kan ganske ligefrem paaanke Behandlingen til Hof- og Stadsretten; Forslaget gaaer altsaa aldeles ikke ud paa at adskille Administrationen fra Retspleien, men paa at skaffe een Instants til, og derved forarsage noget mere Omsvøb og noget mere Ophold af Sagen. Jeg maa gjentage, at der herved ikke i allermindste Maade gives nogen som helst Veiledning til at stille det Administrative og det Judicielle fra hinanden. Det er altsaa den fuldstændigste Bidsfarelse, naar man troer i Mindretallets Forslag at see noget Forsøg til en Adskillelse af Retspleien fra Forvaltningen, men det er endnu mere confust, naar man troer, at det opfylder Grundlovens § 76. Jeg har kun villet udtale mig om Sagen i dens Almindelighed; der er vistnok i de mange Foredrag, vi have hørt af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), Opfordring til at komme med mange Berigtigelser, men da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg ikke inklade mig derpaa. Kun skal jeg gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af hans sidste Øtring om den, som han kaldte